

ДОГОВОР
ЗА БАЛАНСНА ОДГОВОРНОСТ
Склучен во Скопје на ден -----год.

Во натамошниот текст: „Договор за балансирање“, „Договор“,

Склучен помеѓу следните договорни страни:

1. Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост, со седиште на бул. Св. Климент Охридски бр. 54, Скопје, ЕМБС 7649401, ЕДБ МК4080022611460 и бр.ж-сметка 300000004930352, застапуван од Извршниот директор Бајрам Реџеџи, во понатамошниот текст: „Оператор (ОСППГ)“

и

2. ----- со ЕМБС -----, со седиште и регистрирана адреса: -----, со ЕДБ -----, застапуван од -----, во понатамошниот текст „Балансно одговорна страна (БОС)“.

во понатамошниот текст заеднички наречени „страни“,

ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРОТ

Член 1

- (1) Со овој Договор за балансна одговорност (во понатамошниот текст: Договор), во согласност со Правилата за балансирање на системот за пренос на природен гас (во понатамошниот текст: Правила за балансирање) како и со важечките закони и други прописи во Република Северна Македонија се уредуваат меѓусебните права и обврски на ОСППГ и БОС во постапките за балансирање на системот за пренос на природен гас во Република Северна Македонија, а особено:
 - 1) доставување на физички распореди,
 - 2) пресметка на отстапувањето,
 - 3) финансиско порамнување на отстапувањата на БОС,
 - 4) финансиски гаранции.
- (2) Количините на природен гас за балансирање и цените за отстапување се наведуваат во Балансната сметка, содржана во Прилог 2 којшто е составен дел на овој договор.

Член 2

- (1) Значењето на одделни изрази, содржани во Законот за енергетика и Правилата за балансирање се применува и на овој Договор.

ПРАВА И ОБВРСКИ НА ОСППГ И БОС

Член 3

- (1) ОСППГ е должен да:
 - 1) ја запише БОС во Регистарот на БОС и балансни групи, по потпишување на овој Договор,
 - 2) набавува природен гас за балансирање на БОС од платформа за тргување со природен гас или од даватели на услуга за балансирање.

- 3) ги следи количините на природен гас за балансирање, со кои се тргува секојдневно, за секој период на финансиско порамнување (еден гасен ден).
- 4) обезбедува согласно Правилата за балансирање, а во согласност со сопствените технички можности и на ниво на информации што ги има ОСППГ, навремени и веродостојни и целосни оперативни информации за состојбата на отстапувања на БОС.
- 5) до 16 часот од 4-тиот гасен ден во месецот М+1, ОСППГ преку електронска пошта или електронска платформа до секоја БОС ја испрати финалната месечна пресметка за отстапување за секој гасен ден изготвена согласно правилата за балансирање .
- 6) доставува фактура до БОС за продадениот природен гас на месечна основа во која се опфатени трансакциите од првиот до последниот гасен ден во месецот.
- 7) го ограничи физички преносот на гасот на влезните точки или да се го прекине преземањето на гас на излезни точки без известување ако БОС не работи согласно насоките на ОСППГ и во разумен рок да ја извести БОС за преземените ограничувања, односно прекини на секоја поединечна точка.

Член 4

(1) БОС е должна да:

- 1) преземе балансна одговорност за секој пресметковен период за неговата балансна група,
 - 2) биде во состав на една и само една балансна група,
 - 3) обезбеди соодветни финансиски гаранции и да ги достави до ОСППГ,
 - 4) доставува физички распореди и тоа: план за трговија(TPS), план за потрошувачка(CPS) до ОСППГ и ОППГ, поединечно за секој член на балансната група,
 - 5) врши финансиско порамнување на отстапувањата во рамките на балансната група,
 - 6) ги исполнува обврските што произлегуваат од финансиското порамнување на отстапувањата на балансната група со ОСППГ и
 - 7) доставува податоци и документација на барање на ОСППГ врз основа на Правилата за балансирање на системот за пренос на природен гас.
 - 8) го одржува потребниот износ на банкарската гаранција, утврдени од ОСППГ
 - 9) да работи согласно упатствата на ОСППГ во врска со преземање дејствија односно воведување на рестриктивен режим, суспендирање или ограничување на потрошувачката на природен гас, во случај на кумулативен дебаланс на мрежата за пренос на гас кој го надминал лимитот утврден од ОСППГ (оперативни лимити и искористување на акумулација во системот за пренос “linerack”), објавен на веб-страницата на Операторот.
 - 10) да ги плати навреме фактурите издадени од страна на ОСППГ
- (2) При склучување на договор со друг БОС преку трансакција на ВТТ за продажба или купување на природен гас кој се наоѓа во мрежата за пренос на гас, тогаш, БОС е должна преку платформата на ОСППГ да го извести ОСППГ за трансакцијата на ВТТ.

ФИНАНСИСКО ПОРАМНУВАЊЕ НА ОТСТАПУВАЊАТА

Член 5

- (1) Пресметката на отстапувањата на БОС се врши во согласност со Методологијата за формирање на цени за услуги за балансирање која што е составен дел од Правилата за балансирање.
- (2) ОСППГ изготвува предлог пресметка за отстапувањата во гасниот ден Д и најдоцна до 12 часот по СЕТ време во наредниот гасен ден Д+1 преку електронска пошта или електронска платформа ја доставува до БОС.

- (3) Во периодот помеѓу 12 часот по СЕТ време од денот Д+1 и 12 часот СЕТ на 4-тиот ден во месецот што следи (М+1) по пресметковниот ден од месецот М, првичната пресметка за отстапување на БОС за било кој гасен ден, може да се промени како резултат на промена на првично доделените количини на влезните и излезните точки од баланското портфолио на БОС за соодветниот гасен ден.
- (4) Договорните страни се согласни дека причини за промена може да бидат грешки во ИТ-рутинските процедури, во протоколите за известување за доделување на количините помеѓу БОС на влезните и излезните точки, човечка грешка или откриени отстапувања од дозволените опсези на точност во отчитувањата на уредите за комерцијално фискално мерење.
- (5) БОС има право на приговор до ОСППГ поради променетите количини. ОСППГ донесува образложена одлука за прифаќање или одбивање, односно отфрлање на приговорот.
- (6) ОСППГ изготвува финална пресметка на отстапувањата за секој гасен ден од претходниот месец М, по конечната распределба на влезните и излезните количини за соодветниот гасен ден.
- (7) Доставените пресметковните податоци за количини се прикажуваат во целобројни вредности на kWh.
- (8) Пресметка на отстапувањата ги содржи вредностите на позитивните или негативните отстапувања на БОС одделно за секој период на порамнување на отстапувањата.
- (9) ОСППГ води финансиска балансна сметка за БОС, каде што ги собира финансиски порамнувања на отстапувања за секој гасен ден. Сите надоместоци за отстапување се предмет на дневно финансиско порамнување и се внесуваат во финансиската балансна сметка согласно Правилата за балансирање.
- (10) На почетокот на секој месец, финансиската сметка се ресетира на нула, и во неа од почеток почнуваат да се собираат трошоците за отстапување во секој гасен ден за новиот месец

Член 6

- (1) Учесник во финансиското порамнување е БОС.
- (2) ОСППГ ги извршува порамнувањата на финансиските побарувања и обврски на БОС.
- (3) Финансиското порамнување на отстапувањата се врши врз основа на финалните пресметки за отстапувањата на БОС пресметани согласно правилата за Балансирање .
- (4) За пресметување на вредноста на месечната фактура, ОСППГ изготвува Рекапитулар за порамнување на отстапувањата по денови во месецот за БОС во рок од 2 дена од датумот на пресметување на финалната распределба на количините за отстапување и го доставува до БОС преку електронска пошта или преку електронска платформа.
- (5) Врз основа на пресметката на отстапувањата за пресметковниот период, ОСППГ фактурира на БОС, кога БОС плаќа за отстапувањата во односниот месечен пресметковен период. Прилог на фактурата е извештајот за пресметка на отстапувањата за односниот месечен пресметковен период. Датумот на доспевање на фактурата е осум работни дена од датумот на издавање на истата.
- (6) Врз основа на пресметката на отстапувањата во пресметковниот период, БОС издава фактура за ОСППГ, кога ОСППГ плаќа за отстапувањата во односниот месечен пресметковен период. Прилог на фактурата е извештајот за пресметка на отстапувањата во односниот период. Датумот на доспевање на фактурата е 10 работни дена од датумот на издавање на истата.
- (7) Рок за издавање на фактурата е пет дена по добивање на пресметката на отстапувањата.
- (8) Договорните страни ги испраќаат фактурите по електронски пат (e-mail), наведени во Договорот.

Член 7

- (1) Договорните страни го плаќаат фактурираниот вкупен износ во денари, на трансакциските сметки наведени во овој договор од двете страни.

- (2) Ако фактурата не се плати до датумот на доспевање дефиниран во член 6 од овој договор, се пресметува затезна камата, за период на доцнење.
- (3) Ако БОС не ја плати фактурата во рок од 7 дена по рокот на доспевање дефиниран во член 6 од овој договор, ОСППГ има право на активирање на финансиската гаранција, во износ кој го должи.
- (4) Во рок од два дена по активирање на финансиската гаранција ОСППГ по електронски пат го известува БОС.
- (5) Во случај на активирање на финансиската гаранција БОС е должен да обезбеди нова финансиска гаранција, која согласно Правилата за балансирање може да биде во форма на банкарска гаранција и/или депозит.
- (6) Ако БОС не ја дополни финансиската гаранција во рок утврден од ОСППГ, ОСППГ има право еднострано да го раскине овој Договор и за тоа го известува БОС по електронски пат.

Член 8

- (1) БОС имаат право на приговор на фактурата во рок од пет работни дена по приемот на фактурата доставена од ОСППГ.
- (2) Во поднесениот приговор БОС ги наведува и образложува причините за поднесување на приговорот.
- (3) Поднесувањето на приговорот до ОСППГ не го одлага плаќањето по издадената фактура.
- (4) Ако приговорот од став (1) на овој член е усвоен, ОСППГ изготвува нова коригирана фактура и ја доставува до БОС во рок од три работни дена од усвојување на приговорот.

Член 9

- (1) Ако ОСППГ утврди дека приговорот од член 7 став (1) не е основан во рок од осум работни дена донесува одлука за одбивање на приговорот.
- (2) БОС има право да поднесе приговор до РКЕ во рок од 7 дена по добивање на одлуката од став (1) на овој член.
- (3) Поднесувањето на приговорот од став (2) на овој член не го одложува плаќањето по издадената фактура.
- (4) Ако РКЕ донесе одлука со која се усвојува приговорот на БОС од став (2) на овој член го информира ОСППГ.

Член 10

- (1) ОСППГ, до секоја БОС за која што има корекција, испраќа финансиско задолжение или одобрение и конечна пресметка на отстапувањата за предметниот месец согласно согласно Правилата за балансирање.
- (2) Финансиското задолжение или одобрение од став (1) на овој член се изработува врз основа на Конечната пресметка на отстапувањата која се добива како разлика помеѓу вредностите добиени од првата пресметка на отстапувањата и вредностите добиени со финалната пресметка на отстапувањата.

Член 11

- (1) БОС имаат право на приговор на финансиското задолжение или одобрение согласно член 9 став (1) и конечната пресметка на отстапувањата во рок од пет работни дена по приемот на финансиското задолжение или одобрение.
- (2) Постапката за доставување и одлучување по приговорот од член 8 и член 9 од овој Договор се применува и по приговорот од став (1) на овој член.

ФИНАНСИСКА ГАРАНЦИЈА

Член 12

- (1) Во рок од седум работни дена по потпишување на овој Договор, БОС обезбедува финансиска гаранција во корист на ОСППГ, за да го ублажи ризикот од неплаќање на фактурите од страна на БОС издадени од ОСППГ за надоместоците за отстапување и/или надоместоци за неутралност.
- (2) Финансиската гаранција од страна на БОС може да биде во една од следните форми:
 - 1) Неотповиклива и безусловна банкарска гаранција според образецот во Прилог 2 кој е составен дел од овој договор, која се плаќа на првото барање на ОСППГ.
 - 2) Депозит во готовина на банкарска сметка назначена од ОСППГ во овој договор.
- (3) Финансиската гаранција важи од датумот на важност на овој Договорот, плус дополнителни 45 дена по истекот на рокот на важност на Договорот.
- (4) Почетното обезбедување на финансиската гаранција е во висина од минимум 10% од месечната количина на природен гас, која БОС ќе ја повлече од преносниот систем, за месецот со најголемо количество природен гас, според годишната номинација на БОС и просекот на дневниот надоместок (цена) за дебаланс со вклучен ДДВ, дефиниран во Методологијата за пресметување на дневниот надоместок за дебаланс.
- (5) од вредноста на месечната количина на природен гас за месецот со најголемо количество природен гас, според тековниот план за користење на природен гас, Прилог 3 на овој Договор. Планот треба да одговара на производите со резервиран капацитет, и се ажурира со нивната промена.
- (6) Операторот има право да побара ажурирање на планот, во случај кога, количините во него се разликуваат за повеќе од 10% од износот, при целосно искористување на производите со резервиран капацитет на дневна основа. Вредноста на гаранцијата се определува по цена на природен гас со вклучен ДДВ, без вклучена цена за пренос на природен гас.
- (7) Износот до кој се ажурира обврската за финансиска гаранција е на минимум 10% од вредноста на месечната количина на природен гас за месецот со најголема количина, според ажурираниот годишниот план за транспорт на природен гас, во Прилог 3 на овој Договор.
- (8) БОС ја ажурира банкарската гаранција во рок од 10 работни дена од добивањето известување од ОСППГ.
- (9) ОСППГ не му ја потврдува трансакцијата на БОС, доколку ја нема обезбедено финансиска гаранција во висина одредена од ОСППГ.
- (10) Ако финансиакта гаранција е во вид на банкарска гаранција, БОС е должен да ја обнови дадената банкарска гаранција 45 дена пред рокот на важноста.
- (11) Во случај на необновување на банкарската гаранција во рокот од став (14) на овој член, ОСППГ има право да го раскине овој Договор еднострано, со известување по електронски пат
- (12) ОСППГ не му должи БОС камата за времето во кое износот на гарантен депозит останал кај него, ниту било какви дополнителни плаќања на такси, расходи и слично поврзани со депонираниот гарантен депозит.
- (13) ОСППГ ја ослободува финансиската гаранција во рок од 5 дена од денот на прием на електронската пријава од страна на БОС, во случаите кога:
 - БОС ја заменува формата на финансиска гаранција.
 - Овој договор е раскинат и БОС ги подмирил финансиските обврски кои произлегуваат од договорот.
- (14) Ако БОС ја замени формата на финансиската гаранција, ОСППГ го враќа претходното финансиско обезбедување или ја ослободува банкарската гаранција во рок од 5 дена по датумот на прием од БОС на новото финансиско обезбедување кое ги исполнува сите услови од договорот.

- (15) При престанок на Договорот, секоја страна е целосно одговорна за сите неподмирени финансиски обврски кон другата страна, кои се случиле до денот на раскинување на овој Договор.
- (16) Договорните страни се согласни дека на издавањето, активирањето и ослободувањето на банкарската гаранција соодветно се применуваат Еднообразните Правила за гаранции на повик, согласно Публикација бр. 758 на Меѓународната Трговска Комора во Париз (ICC Uniform Rules for Demand Guarantees -URDG 758, при што:
- На банкарската гаранција, без оглед на седиштето на банката гарант се применува законодавството на Република Северна Македонија и
 - Банкарската гаранција издадена од банка гарант од Република Северна Македонија се издава на македонски јазик и неговото кирилско писмо, а банкарската гаранција издадена од банка гарант надвор од Република Северна Македонија се издава на англиски јазик.
 - При активирање на гаранциите освен Барањето за плаќање и Изјавата треба да се достават до Гаранторот (Банката гарант) копии од неплатените достасани фактури. Истото ќе биде и во случај при активирање на гаранции издадени од други земји, при што гаранциите ќе се примат како свифт порака од деловна банка.
 - Приложените гаранции во земјата може да бидат издадени во хартиена форма и доставени директно до ОСППГ или може да бидат испратени со шифрирана свифт порака. Кога издавањето на гаранцијата е во хартиена форма, банката гарантор испраќа свифт порака до нашата матична банка со која ќе го потврди издавањето на гаранцијата и нејзината оперативност.
 - Трошоците за издавање на гаранциите се на товар на страната - Налогодавач по гаранцијата.
 - Во случај на активирање на гаранциите, треба да се консултира Деловна банка за подготовка на текстот на Барањето за плаќање и Изјавата.
 - Фактурите кои се предмет на плаќање треба да бидат издадени на македонски јазик за корисниците во земјата и да содржат повикување на бројот на Договорот наведен во текстот на гаранцијата.

ВИША СИЛА

Член 13

- (1) За виша сила се сметаат сите непредвидливи природни појави, како и настани и околности кои се надвор од влијанието на договорните страни и кои не можеле да ги предвидат и да ги спречат со примена на разумно прифатлив напор.
- (2) Договорната страна која не ја исполнила својата обврска може да побара да биде ослободена од одговорност, доколку неисполнувањето било причинето од виша сила, а особено поради:
- 1) природни непогоди од поголем обем и интензитет, како што се земјотреси, поплави, лизгање на земјиште, суши, вулкански ерупции, оркански ветришта, снежни наноси, поројни дождови, удар на гром, епидемии и слични природни настани,
 - 2) оштетувања, разурнувања или блокирање на друга енергетска, телекомуникациска или сообраќајна инфраструктура кои не се во сопственост на снабдувачот,
 - 3) војна или воена состојба, вонредна состојба прогласена во согласност со закон, сеопфатна воена мобилизација, инвазија, вооружен судир, блокада или сериозна закана од ваквите состојби,
 - 4) граѓанска војна, бунт, востание, револуција, воен или државен удар, терористички дејствија, саботажи, граѓански немири, масовни насилства,
 - 5) дејствија на државни органи преземени во согласност со закон или поради крајна потреба,

- 6) прекини на работа, штрајкови, бојкот или окупација на постројките од страна на вработените,
 - 7) испад на производствен, преносен или дистрибутивен капацитет, и
 - 8) прогласување на енергетска кризна состојба во согласност со Законот за енергетика.
- (3) Кога неисполнувањето на договорните обврски е причинето од трета страна која била ангажирана од договорната страна за извршување на одделни обврски од договорот во нејзино име и за нејзина сметка, се смета дека договорната страна не е одговорна само ако се исполнети условите од ставовите (1) и (2) или ако барањата за одговорност се однесуваат и на третата страна.
- (4) Договорната страна која докажала дека не била во состојба да ги исполни договорните обврски поради настанување на една или повеќе од причините наведени во став (2) од овој член:
- 1) е должна да ги преземе сите разумни мерки за да ги ограничи или намали последиците од настаните или состојбите на чие што постоење се повикала за да биде ослободена од одговорноста заради неисполнување на договорните обврски и да ја извести без одлагање другата договорна страна за престанувањето на настаните или состојбите што ја предизвикале нејзината неспособност да ги исполни договорните обврски,
 - 2) ќе биде ослободена од одговорноста за неисполнување на своите обврски за целото времетраење на настаните или состојбите ако за тоа ја известила другата договорна страна без одлагање, а ако известувањето го доставила со задоцнување ќе се смета дека не е одговорна за неисполнувањето на обврските од моментот кога другата договорна страна го примила известувањето,
- (5) Ако договорната страна од став (4) од овој член е БОС, должна е да ги извести членовите својата балансна група.

ОТКАЖУВАЊЕ

Член 14

- (1) Ако поинаку не е уредено со овој Договор, ако една договорна страна не успее да искористи или да оствари некое свое право, побарување, овластување или можност утврдени во овој Договор или да побара од другата страна да ги исполнува и да се придржува кон нејзините обврски од овој Договор, тоа не претставува откажување на таа договорна страна од тоа право, побарување, овластување или можност, или откажување од условите и одредбите од овој Договор во однос на било кое друго сегашно или идно прекршување на овој Договор од другата страна.
- (2) По исклучок од став (1), откажувањето е полноважно ако е дадено во писмена форма и потпишано од овластеното лице на договорната страна, а во него недвосмислено, прецизно и целосно се наведени правата, побарувањата, овластувањата и можностите од коишто страната се откажува, како и моментот од кога откажувањето отпочнува да произведува правно дејство.

РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ

Член 15

- (1) Договорните страни се согласни дека ќе настојуваат сите спорови што може да настанат од спроведувањето на овој Договор да ги разрешат спогодбено.
- (2) Ако спорот отпочнат по барање на БОС не може да биде разрешен спогодбено, БОС има право да поднесе приговор до Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија.

- (3) Во случај да не се постигне договор во рок од 30 дена, секоја од страните ќе ја информира другата договорна страна за предметот на спорот, и истиот ќе биде доставен до надлежниот суд.

Член 16

Договорните страни се согласни дека ниедна од страните нема да има право да оствари какво било побарување против другата страна ако тоа побарување претходно е наплатено со примена на друга одредба од овој Договор.

ДОВЕРЛИВОСТ И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Член 17

- (1) Договорните страни се согласни дека секоја договорна страна која што поседува документ (извештај, пресметка, програма и сл.) којшто заради исполнување на своите обврски од овој Договор е должна да му го направи достапен на другата договорна страна, а тој документ содржи технички, економски или деловни податоци и информации чиешто откривање може да ја влоши нејзината положба во однос на нејзините добавувачи или купувачи, или воопшто на пазарот на природен гас, може тој документ да го означи како доверлив и да побара од другата договорна страна да не ги открива информациите и податоците содржани во тој документ на трети лица.
- (2) Договорните страни се согласни дека не може да се означи како доверлив документ кој што е јавно достапен.
- (3) Договорната страна на којашто документот од став (1) и е направен достапен може да ги открие информациите и податоците содржани во тој документ на трети лица само во случај ако:
- 1) за тоа добила недвосмислена писмена согласност од другата договорна страна, или ако
 - 2) тоа е потребно во постапката за затворање на финансиската конструкција и склучување на Директниот договор, или ако
 - 3) тоа е побарано од надлежен државен орган заради спроведување на законски утврдените надлежности на тој орган или во судска постапка.
- (4) Ако при исполнувањето на обврските и остварувањето на правата од овој Договор настане потреба од обработка на лични податоци, договорната страна која ги обработува личните податоци е должна обработката да ја врши согласно прописите за заштита на лични податоци.
- (5) Ако за обработката на личните податоци е потребна согласност од лицето чиешто податоци се обработуваат, тогаш договорната страна е должна да добие писмена согласност за да може да ги достави личните податоци до другата договорна страна.
- (6) Прекршувањето на обврските од овој член се смета за прекршување на овој Договор.

НАЧИН НА КОМУНИКАЦИЈА И КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Член 18

- (1) Во рок од три работни дена од денот на склучувањето на овој Договор секоја договорна страна ќе назначи одговорно лице за взаемна размена на информации и податоци потребни за извршување на договорните обврски и веднаш ќе ја извести другата договорна страна за името и презимето на тоа лице, неговото работно место или својство во друштвото на договорната страна и податоците за контакт (адреса, телефонски број и адреса на електронска пошта).
- (2) Ако за времетраењето на овој Договор договорната страна го промени лицето од став (1) или се промени адресата за контакт на лицето од став (1), во рок од еден работен ден ќе ја

известити другата договорна страна за настанатата промена и ќе и ги достави податоците за новоназначеното лице.

- (3) Сите известувања, размена на информации и податоци или други обраќања меѓу договорните страни ќе се вршат помеѓу лицата назначени согласно ставовите (1) и (2) и ќе бидат во писмена форма.
- (4) Ако поради итност некое известување е направено по усмен пат, страната која што го доставила известувањето е должна во рок од 24 часа по доставеното усно известување истото известување, во идентична содржина да го достави до другата договорна страна во писмена форма.
- (5) Известувањето се смета за уредно доставено ако е поднесено:
 - во писарницата на другата договорна страна, или
 - по препорачана или курирска пошта со јасна идентификација на датумот на прием на известувањето, или
 - во електронска форма на адресата за електронска пошта на лицето од став (1).

РОК И РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ

Член 19

- (1) Овој Договор се раскинува, под следните услови:
 - 1) Раскинување на овој Договор од страната која не предизвикала неизвршување на обврските, со писмена најава во рок од 30 дена од неизвршување на обврските до страната која истите не ги исполнила.
 - 2) Раскинување на овој договор на која и да е од страните со 30 дневна писмена најава, доставена до другата страна во случај на ликвидација на другата страна.
 - 3) раскинување со взаемна согласност меѓу страните.
- (2) ОСППГ има право еднострано, со писмено известување до БОС да го раскине овој договор во случај кога плаќањето по утврдените отстапувања не е реализирано во рок и /или не е обезбеден предвидениот износ во гаранцијата.

ИЗМЕНИ НА ДОГОВОРОТ

Член 20

- (1) Секоја договорна страна има право да побара од другата договорна страна овој Договор да биде изменет и дополнет, ако тие измени и дополнувања се во согласност со Правилата за балансирање и важечките закони и други прописи, како и со одредбите од овој Договор.
- (2) Измените и дополнувањата од став (1) од овој член се вршат во форма на Анекс кон овој Договор, кој што го потпишуваат двете договорни страни.
- (3) Секоја договорна страна којашто оценила дека настанал или престанал услов кој што согласно овој Договор претставува основа за негово изменување или дополнување, доставува во писмена форма до другата договорна страна нацрт-Анекс кон овој Договор со детално образложение.
- (4) Другата договорна страна е должна во рок од седум работни дена од денот на приемот на нацрт-Анексот од став (3), писмено да се произнесе по однос на наводите содржани во нацрт-Анексот и образложението и може:
 - 1) да го прифати нацрт-Анексот,
 - 2) да побара дополнителни разумни информации и/или документација, или
 - 3) да го одбие нацрт-Анексот со наведување на образложени причини за одбивањето.
- (5) Во случајот од став (4) точка 3), договорната страна која го доставила нацрт-Анексот има право да побара отпочнување на постапка за консултации заради утврдување на заеднички прифатливо решение, а ако по постапката за консултации не се утврди

заеднички прифатливо решение, има право да покрене постапка за разрешување на спор во согласност со овој Договор.

- (6) Ако договорните страни се согласни дека има потреба овој Договор да биде изменет и дополнет, во рок 15 дена од денот на доставувањето на известувањето за прифаќањето на нацрт-Анексот или од денот на завршувањето за постапката за консултации на којашто е утврдено заеднички прифатливото решение, ќе го склучат Анексот кон овој Договор.
- (7) Договорните страни се согласни дека ако во периодот на времетраењето на овој Договор настанат промени Правилата за балансирање како и во законите и другите прописи коишто се применуваат на овој Договор а коишто предизвикуваат задолжителна измена која што не може да се постигне со склучување на Анекс кон овој Договор, ќе потпишат нов договор којшто ќе биде во согласност со променетите закони и други прописи.

ОБЕСШТЕТУВАЊЕ

Член 21

- (1) Ако БОС причинила штета на ОСППГ должна е да и ја надомести штетата што ОСППГ ја претрпела со сторување или несторување од страна на БОС, освен ако штетата настанала поради:
 - 1) Намерно несоодветно однесување или небрежност од страна ОСППГ;
 - 2) Повреда на овој Договор или обврска пропишана со закон или друг пропис од страна на ОСППГ;
 - 3) Побарување од трето лице кон ОСППГ настанато пред склучувањето на овој Договор;
 - 4) Дејствие на БОС преземено по инструкција на ОСППГ, а БОС го известила ОСППГ дека преземањето на тоа дејствие би предизвикало штета.
- (2) ОСППГ ќе ја наплати штетата со активирање на финансиската гаранција, а ако износот на гаранцијата не е доволен, од други средства на БОС.
- (3) Обврската за плаќање на штетата од став (2) отпочнува да тече наредниот ден од денот кога истекол рокот за исполнување на обврската определен во овој Договор, или кога истекол дадениот дополнителен рок за исполнување на обврската.
- (4) Плаќањето на штетата нема да го ослободи БОС од обврската да ги исполнува неисполнените достасани договорни обврски.

ЦЕЛОСЕН ДОГОВОР

Член 22

Овој Договор, Прилозите кон овој Договор и анексите кон овој Договор претставуваат целосен Договор.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 23

- (1) Овој Договор влегува на сила со денот на потпишувањето од страна на овластените застапници на договорните страни, а отпочнува да произведува правно дејство за договорните страни во по доставувањето на уредна финансиска гаранција од страна на БОС.

- (1) Ако договорните страни поинаку не се договорот преку размена на писмени известувања, овој договор отпочнува да се спроведува на почетокот на гасниот месец M+1 и тоа од 06.00 часот, на ден 01, месец 01 год 2023.
- (2) Овој Договор е потпишан од страна на застапниците на договорните страни во четири еднакви примероци од кои по два за секоја договорна страна.

ПРИЛОЗИ

- Прилог 1: Банкарски сметки на договорните страни
 Прилог 2 : Образец на Балансна сметка
 Прилог 3: Образец на банкарска гаранција
 Прилог 4: Годишен план за пренос на природен гас

ПРИЛОГ 1 Банкарски сметки на договорните страни

ПРИЛОГ 2

Балансна сметка

на _____ / _____ (EIC code)

период _____ / _____

Природен гас за балансирање					
Ден	Влез	Излез	Дебаланс	Цена на природен гас за балансирање	Надоместок за дневна вредност на дебаланс
	MWh	MWh	MWh	Ц _r (Денари/MWh)	DIC _D (MKD)
Природен гас за балансирање - позитивен дебаланс					
Природен гас за балансирање - негативен дебаланс					

ПРИЛОГ 3 - БАНКАРСКА ГАРАНЦИЈА

До:

Акционерско друштво НОМАГАС Скопје

бул. Св. Климент Охридски бр. 54

Скопје

Република Северна Македонија

(Место на издавање), --...20--

Вид на гаранцијата: Гаранција за обезбедување на платежни обврски

Гаранција број:

Гарантор: (Назив на гаранторот)

(Адреса на Гаранторот, swift адреса доколку е апликативно)

Налогодавач: (Назив на Трговецот/Корисникот на мрежата), со седиште (адреса, град), ЕМБС ----, ЕДБ ----- и трансакциска сметка во (Банката на Трговецот/Корисникот на мрежата) број -----

Корисник на гаранцијата: Акционерско друштво ГА-МА Скопје, бул. Свети Климент Охридски бр. 54 Скопје, Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Оператор/Корисник на гаранцијата)

Основен аранжман: Обврски на Налогодавачот кои произлегуваат од Договор за балансирање на системот за пренос на природен гас (во понатамошниот текст: Договор за балансирање), склучен помеѓу Операторот и Трговецот/Корисникот на мрежата, заведен од Операторот под бр. ---- од ---- година и кај Трговецот/Корисникот на мрежата под број ---- од -----година, за плаќање на надоместоците за купопродажба на природен гас за балансирање.

Валута и износ на гаранцијата:

МКД----- (со зборови: -----денари)

Секој документ кој треба да се достави заедно со Барањето за плаќање освен изјавата која е експлицитно наведена во текстот подолу: Копија/копии од неплатена доспеана фактура/фактури.

Јазик на секој од бараните документи: Документите издадени од Операторот или Трговецот/Корисникот на мрежата мора да бидат издадени на јазикот на гаранцијата.

Начин на презентација: Во хартиена форма, со курирска или било кој друг вид пошта. Барањето за плаќање и документите треба да бидат доставени до Гаранторот на местото за презентација наведено подолу преку банката на Корисникот на гаранцијата, која на нејзиното пропратно писмо ќе потврди дека потписот/потписите на Барањето за плаќање наликуваат на спесимените на потписите на лицето/лицата овластени да го застапуваат Корисникот на гаранцијата. Во случај гаранцијата да биде издадена со swift порака, банката на Корисникот на гаранцијата ќе го потврди истото со одделна swift порака испратена до Гаранторот на неговата swift адреса.

Место за презентација на документите за наплата на гаранцијата: Во писарницата на Гаранторот, лоцирана на ул. Бр. Град Држава (адреса)

Рок на важност на гаранцијата: __. __.20__ година и го вклучува периодот од 45 дена по денот на истекот на важноста на Договорот.

Страната што е одговорна за плаќање на надоместоците: сите банкарски надоместоци на Гаранторот и на банката на Корисникот на гаранцијата се на товар на Налогодавачот (Трговецот/Корисникот на мрежата).

Ние како Гарантор, неотповикливо и безусловно се обврзуваме да му го исплатиме на Корисникот на гаранцијата секој износ до износот на гаранцијата, по прием на прв усогласен писмен повик од Корисникот на гаранцијата, на начин на презентација наведен погоре во гаранцијата, во рок од три работни дена од приемот на Барањето за плаќање, придружено со други документи наведени погоре (копија/копии или фотокопии од неплатени доспеани фактура/фактури издадени од Корисникот на гаранцијата), и во секој случај со Изјава на Корисникот на гаранцијата, било во самото Барање за плаќање или во посебен потпишан документ кој го прати или го идентификува Барањето, наведувајќи дека Налогодавачот не ги извршил своите обврски за плаќање во рокот за плаќање согласно одредбите од Договорот за балансирање.

Секое Барање за плаќање по оваа гаранција треба да биде примена кај нас на или пред истекот на рокот на важност на гаранцијата на местото за презентација наведено погоре.

Оваа гаранција може да биде предвремено затворена исклучиво со презентација до Гаранторот на оригиналниот примерок од гаранцијата и сите нејзини анекси доколку има и со уредно потпишана и печатирана изјава од Корисникот на гаранцијата во која е наведено дека Гаранторот е ослободен од обврските по истата. *(апликативно за гаранција издадена во хартиена форма)*

Оваа гаранција не може да се пренесува на друг корисник, ниту постојниот корисник на гаранцијата може при презентација на документите за наплата да побара од Гаранторот износот да се исплати на друг субјект.

Гаранцијата може да биде наплатена делумно или во целост, до износот наведен во гаранцијата.

Сите спорови поврзани со оваа гаранција ќе се решаваат пред Основен граѓански суд, Скопје во Република Северна Македонија со примена на законите на Република Северна Македонија.

Гаранцијата подлежи на Еднообразните Правила за гаранции на повик на Меѓународната Трговска Комора од Париз, Публикација бр. 758 /Uniform Rules for Demand Guarantees (URDG) 2010 Revision, ICC Paris Publication

No.758/, каде:

- + Став b, од член 25 од Публикацијата бр. 758 за гасење на обврските по гаранцијата се дополнува со можноста наведена во текстот на гаранцијата.
- + Членот 32 од Публикацијата бр. 758 кој се однесува на одговорноста за плаќање на надоместоците по гаранцијата се иззема.
- + Членот 33 од Публикацијата бр. 758 кој се однесува на пренос на гаранцијата и отстапување на средствата се иззема.

Оваа гаранција е издадена во 3 (три) примероци, од кои оригиналот за Корисникот на гаранцијата, а по една копија за Налогодавачот и Банката. *(апликативно за гаранција издадена во хартиена форма)*

Потпис/и на овластено/и лице/а

ПРИЛОГ 4 – ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРИРОДЕН ГАС ЗА ПРЕНОС

EIC	—	Вкупно за цел период	Јануари	Фебруари	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември
		kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh	kWh
—	Вкупни количини за пренос													

Потписници за договорни страни

Потрошувач
Одговорно лице

Систем оператор
НОМАГАС АД Скопје
Извршен Директор

Бајрам Рецепи
